

Küresel risk iştahu karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün zayıf bir görünüm sergiledi. Avrupa Merkez Bankası (ECB) beklentiler doğrultusunda politika faizinde indirmeye gitti. Karar sonrası konuşan ECB Başkanı Christine Lagarde, son verilerin daha durgun bir toparlanmaya işaret ettiğini ve jeopolitik gelişmelerin enflasyon üzerinde yukarı yönlü risk oluşturduğunu ifade etti. ABD’de Eylül ayı ekonomik aktivite verilerinde ayrışma görüldü. Perakende satışlar beklentilerin üzerinde artış gösterirken, sanayi üretimi tahminlerin altında kaldı. ABD Hazine Bakanı Janet Yellen, ticarete yüksek tarifeler uygulama yaklaşımının son derece yanlış olduğunu belirterek geniş kapsamlı ve hedefe yönelik olmayan tarifelerin fiyatları yükselteceğini ve şirketleri daha az rekabetçi hale getireceğini ifade etti. ABD 10 yıllık tahvil faizi 8 baz puan artışla %4,10, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 3 baz puan yükselişle %2,20 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,2 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,2 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi %0,8 gerilese de, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %0,1 artış görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatında %0,3, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında da %1,0 artış kaydedildi. Altının ons fiyatı %0,7 yükseldi ve Bitcoin %1,0 düşüşle 66 bin 927 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahu dün pozitif bir seyir izledi. TCMB Para Politikası Kurulu politika faizini %50’de sabit tuttu. TCMB Ağustos ayı kısa vadeli dış borç istatistiklerini, TÜİK de Eylül ayı konut satış rakamlarını açıkladı. 2025 yılı bütçe teklifi bilgilendirme toplantısında konuşan Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz 2025 yılı merkezi yönetim bütçesinde bütçe giderlerinin 14 trilyon 731 milyar lira, bütçe gelirlerinin ise 12 trilyon 800 milyar lira olacağını öngördüklerini, böylece bütçe açığının gayri safi yurtiçi hasılaya (GSYH) oranının ise %3,1 olarak gerçekleşeceğini tahmin ettiklerini ifade etti. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü sırasıyla %

Günlük Değişimler

Dolar/TL	34,12 ▼ -0,1%	BİST 100	9.002 ▲ 0,5%
TR 2Y	42,86 ▼ -5 bp	TR 10Y	29,12 ▬ 0 bp
DXY	103,8 ▲ 0,2%	MSCI Dünya	3.738 ▲ 0,1%
Altın (ons, \$)	2.693 ▲ 0,7%	ABD 10Y	4,10 ▲ 8 bp
Brent (varil, \$)	74,5 ▲ 0,3%	TTF (MWh, €)	39,6 ▲ 1,0%
Bitcoin (\$)	66.927 ▼ -1,0%	Karbon (ton, €)	63,0 ▼ -0,1%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	-0,1%
Dolar/Japon Yeni	0,4%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,3%
Dolar Endeksi	0,2%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,2%
Dolar/Meksika Pesosu	-0,1%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,2%
Dolar/Brezilya Reali	-0,2%
Euro/Dolar	-0,3%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	0,3%
MSCI Avrupa	0,4%
MSCI Dünya	0,1%
MSCI Kuzey Amerika	0,0%
MSCI Asya Pasifik	-0,4%
MSCI Latin Amerika	-0,5%
MSCI GOÜ Avrupa	-0,7%
MSCI GOÜ	-0,8%

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

0,5 ve %0,2 yükselişle tamamladı. Ülke risk primi hafif yükselirken, uzun vadeli TL cinsi tahvil faizleri yataya yakın bir seyir izledi. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,3 değer kazandı.

Yeni günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Çin'de üçüncü çeyrek büyüme rakamları ile Eylül ayı ekonomik aktivite verileri açıklandı. Japonya'da da Eylül ayı enflasyon rakamları yayımlandı. Bugün küresel tarafta ABD Eylül ayı konut başlangıcı ve inşaat izinleri verileri takip edilecek.

ECB beklentiler dahilinde faiz indirimine devam etti. Genel beklentilerle uyumlu şekilde ECB daha öncesinde %3,50 olan depo faizini %3,25'e, %3,65 olan temel refinansman faizini %3,40'a ve %3,90 olan marjinal fonlama faizini de %3,65'e düşürdü. Açıklamada ECB ekonomideki zayıflık nedeniyle enflasyonun aşağı yönlü sürpriz yaptığını ve finansal koşulların hala sıkılaştırıcı olduğunu belirtti. Enflasyonun kısa vadede yükseleceğini ve gelecek yıl %2 hedefine ineceğini eklerken önümüzdeki dönemde verilere bağlı olarak para politikası duruşunu gerektiği süre boyunca sıkı tutmaya devam edeceğinin ve faiz patikasına dair önden bir taahhütte bulunulmadığının altını çizdi. ECB Başkanı Christine Lagarde ise ekonominin beklentilerden zayıf olduğunu toparlanmanın zaman içinde gerçekleşmesini beklediklerini söyledi. Büyümeye yönelik risklerin aşağı olduğunu belirtirken, jeopolitik gelişmelerin enflasyonda yukarı yönlü risk oluşturduğunu hatırlattı.

ABD'de Eylül ayı sanayi üretimi ve perakende satış verilerinde ayrışma gözlemlendi. Aylık bazda sanayi üretimi %0,2 olan beklentilerin hafif ötesinde %0,3 gerilerken, Ağustos ayı sonuçları aşağı çekildi. Öte yandan, toplam perakende satışlar bir önceki aya göre %0,3'lük tahminlerin bir miktar üzerinde %0,4 artarken, perakende satış kontrol grupta aylık artış %0,7'yi buldu. Philadelphia aktivite endeksi Eylül'deki 1,7'den Ekim'de 3,0 olan beklentileri aşarak 10,3'e yükseldi. 12 Ekim haftasında işsizlik maaşı başvuruları önceki haftaya göre gerileyerek 241 bin kişi ile beklentilerin de altında geldi.

İngiltere'de perakende satışlar Eylül'de beklentilerden güçlü geldi. Manşet satışlar aylık bazda %0,4 düşüş tahminlerinin aksine %0,3 artarken, akaryakıt hariç çekirdek perakende satışlar %0,3 ile beklentileri aştı.

Çin ekonomisi 2024 üçüncü çeyrekte tahminlerin altında büyüdü. GSYH çeyreklik bazda %0,9 ile beklentilerin altında büyürken, yıllık büyüme hızı %4,7'den %4,6'ya indi. Bu sonuçla üç çeyrekteki büyüme %4,8 ile %5'lik hedefin altında kaldı. Eylül ayında yıllık bazda sanayi üretimi %5,4 ile, perakende satışlar da %3,2'lik artışla tahminleri aştı.

Japonya'da enflasyon Eylül'de geriledi. Manşet tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık enflasyonu Ağustos ayındaki %3,0'dan %2,5'e indi. Aynı dönemde çekirdek enflasyon %2,8'den %2,4'e çekildi.

TCMB Para Politikası Kurulu (PPK) beklentilere paralel biçimde para politikası faizini %50'de sabit tuttu. Açıklamasında Eylül ayında enflasyonun ana eğiliminin bir miktar yükseldiğini ve enflasyondaki iyileşmenin hızına dair belirsizliklerin arttığını belirterek temkinli yaklaşımını korudu. Yurt içi talebin yavaşlamaya devam ettiğini ve enflasyondaki düşüşü destekleyici seviyelere yaklaştığını ifade etti. TCMB enflasyon dinamiklerine ilişkin değerlendirmelerinde son dönemdeki veri akışı ışığında ihtiyatlı bir duruş sergiledi. Dezenflasyon ve indirim koşullarına ilişkin değerlendirmelerini değiştirmeyen, likidite koşulları ve makro ihtiyati politika çerçevesine dair değerlendirmelerini korudu.

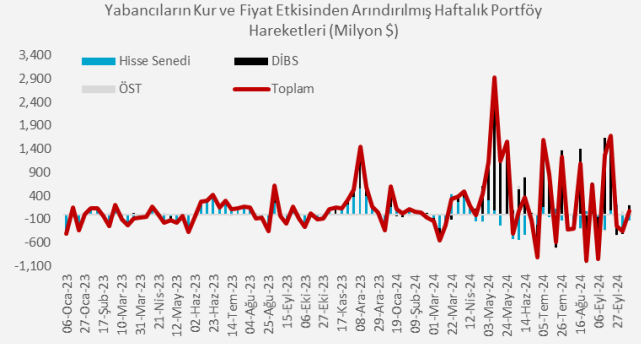
TCMB Ağustos ayı kısa vadeli dış borç istatistiklerini açıkladı. Buna göre, kısa vadeli dış borç stoku Ağustos sonu itibarıyla bir önceki aya göre 1,6 milyar dolar azalarak 173,7 milyar dolara geriledi. Orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç stoku ise Ağustos ayı itibarıyla 231,2 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Ekim'in ikinci haftasında TCMB rezervlerinde artış görüldü. 11 Ekim haftasında TCMB döviz rezervleri haftalık bazda yaklaşık 0,9 milyar dolar, altın rezervleri de 0,2 milyar dolar artış gösterdi. Böylece brüt rezervler 157,4 milyar dolara çıktı. Benzer şekilde, net rezervler de 11 Ekim haftasında 56,1 milyar dolardan 58,3 milyar dolara yükseldi.

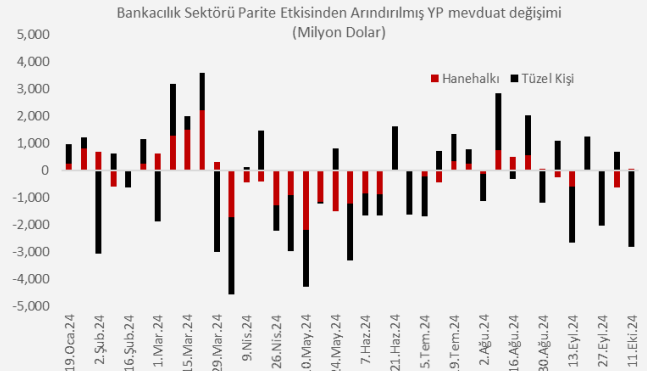
Yabancıların Türk finansal varlıklarına ilgisi 11 Ekim haftasında hisse ve tahvil tarafında ayrışma gösterdi.

TCMB'nin fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış verilerine göre, yurtdışı yerleşikler 11 Ekim'de biten haftada 125,7 milyon dolar karşılığı Türk hisse senedi satışı yaparken, devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) portföylerini 200,5 milyon dolar artırdılar. Hafta genelinde özel sektör tahvillerindeki sınırlı yabancı alımları da eklendiğinde toplamda 77,0 milyon dolarlık Türk finansal varlık alımı yapılmış oldu. Bu sonuçlarla yıl başından bu yana yabancıların Türk finansal varlıklardaki toplam net pozisyonu 11 milyar 952,4 milyon dolar artmış oldu.

11 Ekim'de biten haftada yurtiçi yerleşiklerin yabancı para (YP) mevduatları 2,8 milyar dolar düşüş gösterdi.

TCMB'nin verilerine göre, haftalık bazda hanehalkı YP mevduatı parite etkisinden arındırılmış olarak 45 milyon dolar yükselse de, tüzel kişiler YP mevduat parite etkisinden arındırılmış olarak 2,8 milyar dolar gerileme kaydetti. 4 Ekim 2024 itibarıyla bankalardaki toplam YP mevduat miktarı, geçen yılın aynı dönemine göre %4,0 azalarak 197,9 milyar dolar oldu.

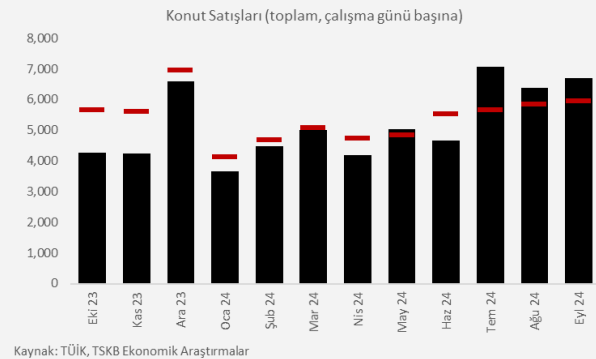

Şirket ve Sektör Haberleri

QNB Türkiye, IFC ve EBRD iş birliği ile toplamda 125 milyon dolar tutarında yeşil ve mavi tahvil ihracı gerçekleştirdiğini duyurdu. 100 milyon dolarlık tutar yeşil tahvilden oluşurken, 25 milyon dolar değerindeki mavi tahvil su kaynaklarının ve deniz ekosistemlerinin korunmasına yönelik projelerin finansmanına odaklanıyor.

Konut satışları Eylül ayında bir önceki yılın aynı ayına kıyasla %37,3 artış gösterdi.

Ağustos ayında %9,9 seviyesinde kaydedilen yıllık değişim Eylül'de Mayıs 2022'den bu yana en yüksek değere ulaşmış oldu. Yıllık %87,4 artış gösteren ipotekli satışların yıllık satışlar içinde payı ise %8,6 ile sınırlı kaldı. Çalışma günü başına toplam satışlar ise Eylül'de art arda üçüncü ay boyunca uzun dönem ortalamasının üzerinde kaydedildi. Yabancılar yapılan konut satışları ise bu ay da gerilemeyi sürdürdü. Yıllık %31,0 azalan yabancıya satışların toplam satışlardan aldığı pay %1,9 oldu.

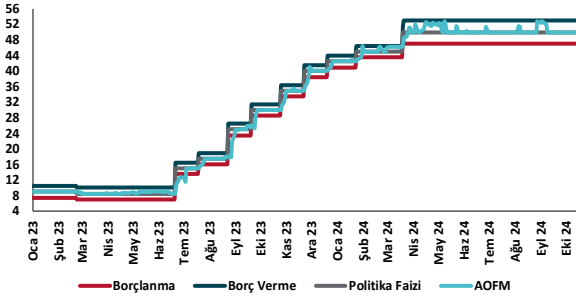
Dünyada 1,1 milyar insan yoksulluk çekiyor. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı'nın (UNDP) Oxford Yoksulluk ve İnsani Kalkınma İnişiyatifi (OPHI) ile birlikte yayınladığı raporda söz konusu insanların %40'ının savaş ya da kırılganlık yaşayan ülkelerde bulunduğu ifade ediliyor. Raporda yoksul insanların %83,7'sinin kırsal bölgelerde yaşadığı belirtilirken, yoksulluk oranının kırsal bölgelerde %28,0, kentlerde %6,6 olduğu tespit edildi. Yoksul insanların yarısından fazlasının konut, hızıssihha, elektrige ve suya erişim ile eğitim gibi alanlarda eksiklik yaşadığı ortaya konuldu.

Küresel su krizi önümüzdeki 25 yıl içinde gıda üretiminin yaklaşık yarısını riske atacaktır. Küresel Su Ekonomisi Komisyonu'nun yeni raporuna göre su kaynakları korunmadığı ve ekosistem tahribatının önüne geçilmediği takdirde küresel gıda üretiminin yaklaşık yarısından sorumlu bölgelerde depolanan toplam su miktarının azalması bekleniyor. Rapora göre küresel temiz su talebinin 2030'da arzı %40 aşacağı öngörülüyor. Bir önlem alınmazsa su sorunlarının maliyeti 2050'de GSYH'nin %8'i seviyelerine ulaşabilir. Rapora göre iklim krizi su kıtlığını yoğunlaştıran faktörler arasında yer alıyor; krizin etkileri öncelikli olarak dünyanın hidrolojik sistemlerinde hissediliyor. Rapor tüm insan yaşamının bağlı olduğu suyun, küresel bir kamu malı olarak değerlendirilmesi, hükümetlerin su kaynaklarını koruyarak yeniden kullanıldığı "döngüsel su ekonomileri" yaratması için çağrıda bulunuyor.

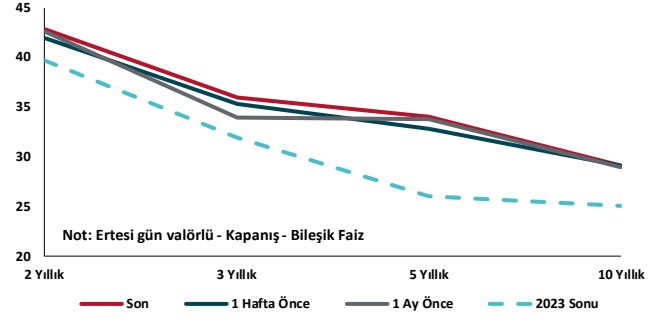
Kalkınma Gündemi

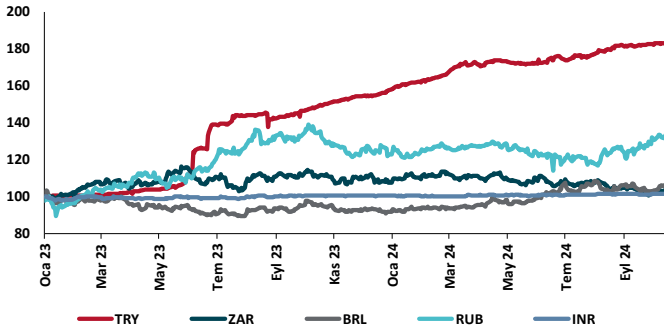
TCMB Faiz Koridoru

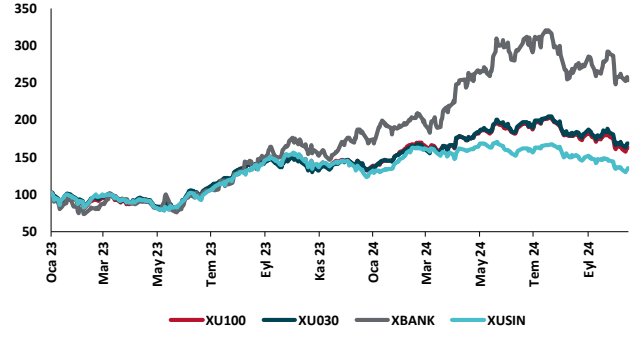
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

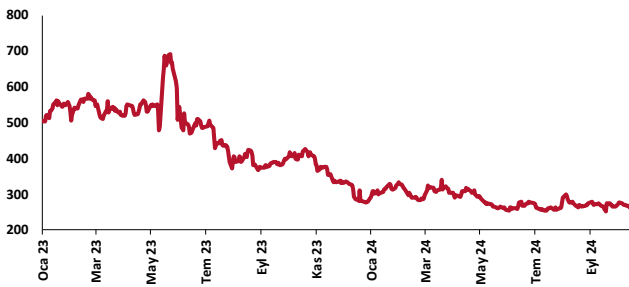
USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

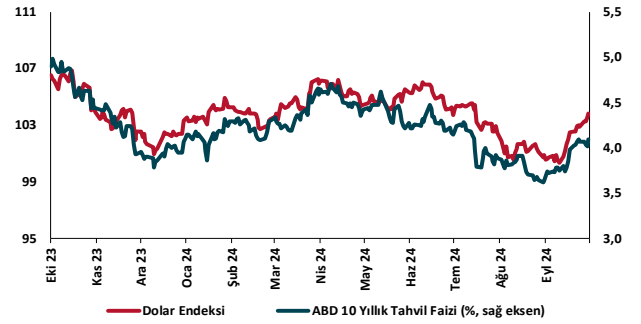
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

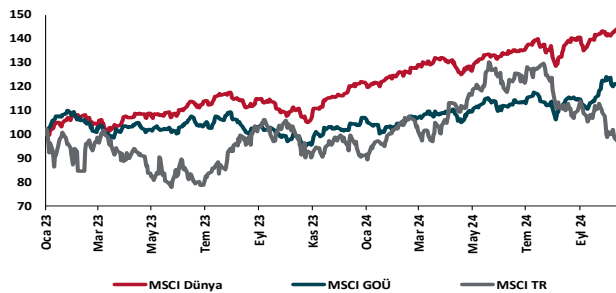
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

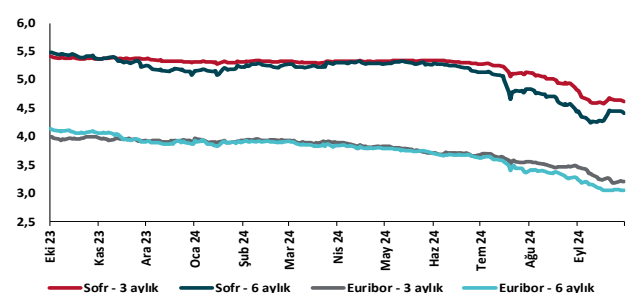
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Göstergeler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.